Міністерство освіти і науки України

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Катедра «Комп'ютерна інженерія та програмування»

3BIT

про виконання контрольної роботи по побудові SLR(1) розпізнавача з навчальної дисципліни «Формальні мови, граматики і автомати» Варіант 9

Виконав студент:

Ульянов Кирило Юрійович Група: КН-1023b

Перевірив:

Професор

Гавриленко С.Ю.

1 Завдання

- 1. Залежно від номера прізвища за списком вибрати область індивідуального завдання. Узгодити з викладачем фрагмент програми для аналізу відповідно до індивідуального завдання.
- 2. Побудувати правила граматики. Перевірити, чи не містить граматика непродуктивні та недосяжні символи.
- 3. Побудувати множину ВПЕРШ та ВПІСЛЯ і, якщо необхідно, функцію СЛІД.
- 4. Побудувати таблицю переходів.
- 5. Побудувати керувальну таблицю.
- 6. Перевірити роботу розпізнавача експериментально.

2 Побудова правил граматики

2.1 Задані ланцюжки та текст завдання

Оператор присвоювання арифметичного виразу, до складу якого входять: ідентифікатори, операції "+", "-", "*", "/", вкладені дужки.

```
1. i = i + ( i - i );
2. i = i * ( i + ( i / i ) - i );
3. i = i + ( i + i );
```

2.2 Опис граматики

- 1. $I \rightarrow i = iO(ER)$;
- 2. $0 \rightarrow *$
- 3. $0 \rightarrow /$
- 4. $0 \rightarrow +$
- 5. $0 \rightarrow -$
- 6. $E \rightarrow i$
- 7. $E \rightarrow (iOER)$
- 8. $R \rightarrow OER$
- 9. $R \rightarrow \$$

2.3 Перевірка на непродуктивність

- 1. O R
- 2. O R E
- 3. O R E I
- 4. нема непродуктивних символів

2.4 Перевірка на недосяжність

- 1. I
- 2. I O E R
- 3. нема недосяжних символів

2.5 Перепишемо граматику додавши граматичні входження у правій частині

- 1. $I \rightarrow i_{11} = i_{13}O_1(_{15}E_1R_1)_{18};$
- 2. $0 \rightarrow *$
- 3. $0 \rightarrow /$
- 4. $0 \rightarrow +$
- 5. $0 \rightarrow -$
- 6. $E \rightarrow i_{61}$
- 7. $E \rightarrow (_{71}i_{72}O_7E_7R_7)_{76}$
- 8. $R \rightarrow O_8 E_8 R_8$
- 9. $R \rightarrow \$$

3 Побудова SLR(1) розпізнавача

3.1 Побудова функції ВПЕРШ()

- 1. BПЕРШ(i_{11}) = { i_{11} }
- 2. $B\Pi EP \coprod (=) = \{=\}$
- 3. BПЕРШ(i_{13}) = { i_{13} }
- 4. BITEPIII(O_1) = { O_1 , *, /, +, }
- 5. BITEPIII($(_{15}) = \{ (_{15}) \}$
- 6. BITEPIII(E_1) = { E_1 , i_{61} , ($_{71}$ }
- 7. BIIEPIII(R_1) = { $R_1, O_8, *, /, +, -$ }
- 8. BITEPIII()₁₈) = {)₁₈}
- 9. B Π EPШ $(;) = {;}$
- 10. ВПЕРШ(*) = { * }
- 11. $B\Pi EP \coprod (/) = {/}$
- 12. $B\Pi EP \coprod (+) = \{+\}$

- 13. BПЕРШ(-) = {-}
- 14. B Π EPШ $(i_{61}) = {i_{61}}$
- 15. BПЕРШ($(_{71}$) = { $(_{71}$ }
- 16. BIIEPIII(i_{72}) = { i_{72} }
- 17. BΠΕΡΙΙΙ(O_7) = { O_7 , *, /, +, }
- 18. BПЕРШ(E_7) = { E_7 , i_{61} , (71 }
- 19. BПЕРШ(R_7) = { R_7 , O_8 , *, /, +, -}
- 20. BПЕРШ()₇₆) = $\{\ )_{76} \}$
- 21. BITEPIII(O_8) = { O_8 , *, /, +, }
- 22. BПЕРШ(E_8) = { E_8 , i_{61} , $(_{71}$ }
- 23. BIIEPIII(R_8) = { R_8 , O_8 , *, /, +, }
- 24. BПЕРШ(I_0) = { i_{11} }

3.2 Побудова функції ВПІСЛЯ()

- 1. ВПІСЛЯ(i_{11}) = { = }
- 2. ВПІСЛЯ(=) = $\{i_{13}\}$
- 3. ВПІСЛЯ(i_{13}) = { O_1 , *, /, +, }
- 4. ВПІСЛЯ(O_1) = { $(_{15}$ }
- 5. ВПІСЛЯ($(_{15}) = \{ E_1, i_{61}, (_{71}) \}$
- 6. ВПІСЛЯ(E_1) = { R_1 , O_8 , *, /, +, }
- 7. ВПІСЛЯ(R_1) = { $)_{18}$ }
- 8. ВПІСЛЯ()₁₈) = $\{;\}$
- 9. BПIСЛЯ(;) = {\$}
- 10. ВПІСЛЯ(*) = {\$}
- 11. ВПІСЛЯ(/) = {\$}
- 12. ВПІСЛЯ $(+) = \{ \$ \}$

- 13. ВПІСЛЯ $(-) = \{ \$ \}$
- 14. ВПІСЛЯ(i_{61}) = {\$}
- 15. ВПІСЛЯ($(_{71}) = \{ i_{72} \}$
- 16. ВПІСЛЯ(i_{72}) = { O_7 , *, /, +, }
- 17. ВПІСЛЯ(O_7) = { E_7 , i_{61} , $(_{71}$ }
- 18. ВПІСЛЯ(E_7) = { R_7 , O_8 , *, /, +, }
- 19. ВПІСЛЯ(R_7) = { $)_{76}$ }
- 20. ВПІСЛЯ()₇₆) = {\$}
- 21. ВПІСЛЯ(O_8) = { E_8 , i_{61} , $(_{71}$ }
- 22. ВПІСЛЯ(E_8) = { R_8 , O_8 , *, /, +, }
- 23. ВПІСЛЯ(R_8) = { \$ }
- 24. ВПІСЛЯ(I_0) = {\$}
- 25. ВПІСЛЯ(h_0) = { I_0 , i_{11} }

3.3 Побудова функції СЛІД()

- 1. СЛІД $(I) = \{ \$ \}$
- 2. СЛІД(O) = $\{(,i)\}$
- 3. СЛІД(E) = $\{$), *, +, -, / $\}$
- 4. СЛІД(R) = {)}

3.4 Побудова таблиці переходів

	Граматичні символи								И				
Грам.входж.	1	0	E	R	i	=	(	)	;	*	/	+	<u></u>
i ₁₁						1				,			
	30 N				i ₁₃				9			9 °	
i ₁₃		01		× 3	- 3					*	/	+	1
01							(15						
(15			E ₁		i ₆₁		(71						
E ₁		08		R ₁						*	/	+	
R ₁				V				)18	1,000				
)18								-	;				
;										9,-	5. 3		
*					9		9		9 -				
1				× 3						ļ.			
+													
-				8									
i ₆₁													
(71	32 33			× 3	i ₇₂								
i ₇₂		07								*	/	+	2
07			E ₇		i ₆₁		(71						
E ₇		08		R ₇						*	/	+	
R ₇				: ::::::::::::::::::::::::::::::::::::				)76					
)76													
O ₈			E ₈		i ₆₁		(71						
E ₈		08		R ₈	20		9.			*	/	+	
R ₈	1 3			V (3	- 8								
lo													
h ₀	Io			3 - 33	i ₁₁			- 8		5			

3.5 Побудова керуючої таблиці

Грам.входж.	Термінальні символи										
	i	=	(	)	;	*	/	+	•	\$	
i ₁₁		S									
	S	2)—. ya									
i ₁₃						S	S	S	S		
O ₁	50	S -	S								
(15	S		S				C-				
E ₁				R(9)		S	S	S	S		
R ₁		90 30		S						6	
)18					S						
;										R(1,	
*	R(2)	20-	R(2)								
1	R(3)		R(3)								
+	R(4)	G -	R(4)								
8 <u>2</u> 8	R(5)		R(5)								
i ₆₁				R(6)		R(6)	R(6)	R(6)	R(6)		
(71	S									5	
i ₇₂						S	S	S	S		
O ₇	S		S								
E ₇	3)	3		R(9)		S	S	S	S		
R ₇				S							
)76	50	0		R(7)		R(7)	R(7)	R(7)	R(7)		
O ₈	S		S								
E ₈				R(9)		S	S	S	S		
R ₈		82 — 85 —		R(8)						8	
I ₀											
h ₀	S									Α	

3.6 Перевірка роботи парсеру на ланцюжках

PS: не звертайте уваги на символ ' перед =, його треба було проставити щоб excel не сприймав запис як формулу.

Перевірка ланцюжка i = i + (i - i);

Магазин	Вхід автомата	Операція		
h _o	i = i + (i - i);	S		
hoi11	`= i + (i - i);	S		
h ₀ i ₁₁ =	i+(i-i);	S		
hoi11=i13	+(i-i);	S		
hoi11=i13+	(i-i);	R(4)		
hoi11=i13O1	(i-i);	S		
hoi11=i13O1(15	i-i);	S		
hoi11=i13O1(15i61	-i);	R(6)		
hoi11=i13O1(15E1	- i);	S		
hoi11=i13O1(15E1-	i);	R(5)		
hoi11=i13O1(15E1O8	i);	S		
hoi11=i13O1(15E1O8i61	);	R(6)		
hoi11=i13O1(15E1O8E8	);	R(9)		
hoi11=i13O1(15E1O8E8R8	);	R(8)		
hoi11=i13O1(15E1R1	);	S		
hoi11=i13O1(15E1R1)18	;	S		
hoi11=i13O1(15E1R1)18;	\$	R(1)		
holo	\$	Α		

Перевірка ланцюжка i = i * (i + (i / i) - i);

Магазин	Вхід автомата	Операція
ho	i = i * (i + (i/i) - i);	S
hoi11	`= i * (i + (i/i) - i);	S
h ₀ i ₁₁ =	i*(i+(i/i)-i);	S
hoi11=i13	* (i+(i/i)-i);	S
h ₀ i ₁₁ =i ₁₃ *	(i+(i/i)-i);	R(2)
hoi11=i13O1	(i+(i/i)-i);	S
hoi11=i13O1(15	i+(i/i)-i);	S
hoi11=i13O1(15i61	+(i/i)-i);	R(6)
hoi11=i13O1(15E1	+(i/i)-i);	S
hoi11=i13O1(15E1+	(i/i)-i);	R(4)
hoi11=i13O1(15E1O8	(i/i)-i);	S
hoi11=i13O1(15E1O8(71	i/i)-i);	S
hoi11=i13O1(15E1O8(71i72	/i)-i);	S
hoi11=i13O1(15E1O8(71i72/	i)-i);	R(3)
hoi11=i13O1(15E1O8(71i72O7	i)-i);	S
hoi11=i13O1(15E1O8(71i72O7i61	) - i);	R(6)
h ₀ i ₁₁ =i ₁₃ O ₁ (₁₅ E ₁ O ₈ (₇₁ i ₇₂ O ₇ E ₇	) - i);	R(9)
hoi11=i13O1(15E1O8(71i72O7E7R7	) - i);	S
hoi11=i13O1(15E1O8(71i72O7E7R7)76	-i);	R(7)
h ₀ i ₁₁ =i ₁₃ O ₁ (₁₅ E ₁ O ₈ E ₈	-i);	S
h ₀ i ₁₁ =i ₁₃ O ₁ (₁₅ E ₁ O ₈ E ₈ -	i);	R(5)
hoi11=i13O1(15E1O8E8O8	i);	S
hoi11=i13O1(15E1O8E8O8i61	);	R(6)
hoi11=i13O1(15E1O8E8O8E8	);	R(9)
hoi11=i13O1(15E1O8E8O8E8R8	);	R(8)
hoi11=i13O1(15E1O8E8R8	);	R(8)
hoi11=i13O1(15E1R1	);	S
hoi11=i13O1(15E1R1)18	;	S
hoi11=i13O1(15E1R1)18;	\$	R(1)
holo	\$	Α

Перевірка ланцюжка і = і + (і + і);

Магазин	Вхід автомата	Операція	
ho	i = i + (i + i);	S	
hoi 11	`= i + (i + i);	S	
hoi11=	i + (i + i);	S	
hoi11=i13	+ (i + i);	S	
hoi11=i13+	(i + i);	R(4)	
hoi11=i13O1	(i+i);	S	
hoi11=i13O1(15	i + i);	S	
hoi11=i13O1(15i61	+ i);	R(6)	
hoi11=i13O1(15E1	+ i);	S	
hoi11=i13O1(15E1+	i);	R(4)	
hoi11=i13O1(15E1O8	i);	S	
hoi11=i13O1(15E1O8i61	);	R(6)	
hoi11=i13O1(15E1O8E8	);	R(9)	
hoi11=i13O1(15E1O8E8R8	);	R(8)	
hoi11=i13O1(15E1R1	);	S	
hoi11=i13O1(15E1R1)18	;	S	
hoi11=i13O1(15E1R1)18;	\$	R(1)	
holo	\$	Α	